

Evaluace vzdělávacího modulu systému podpory zaměstnanosti na venkově

***Projekt: Podpora zaměstnanosti na venkově prostřednictvím poskytování
mikropůjček a vzdělávání venkovského obyvatelstva***

Obsah:

1. Cíl analýzy.....	3
2. Vyhodnocení školení a jeho srovnání s pilotním kurzem	4
2.1 Cíl analýzy školení	4
2.2 Cílové skupiny.....	4
2.3 Popis školení a sběr dat	4
2.4 Popis účastníků školení	5
2.5 Vyhodnocení úvodních dotazníků.....	5
2.6 Vyhodnocení evaluačních dotazníků	7
2.6.1. Věková struktura	7
2.6.2. Vzdělanostní struktura.....	8
2.6.3. Rodinný stav.....	8
2.6.4. Velikost obce.....	9
2.6.5. Největší důvody nezaměstnanosti v regionu	9
2.6.6. Prospěšnost rekvalifikačních a vzdělávacích kurzů	9
2.6.7. Rozdíl v podnikání na venkově a ve městě	10
2.6.8. Spokojenost s lektory	10
2.6.9. Naplnění očekávání spojených s kurzem	11
2.6.10. Nejvíce užitečné informace	12
2.6.11. Nejméně důležité informace.....	13
2.6.12. Spokojenost s rozsahem školení.....	14
2.6.13. Důležité oblasti, které nebyly zmíněny	14
2.6.14. Spokojenost s organizačním zázemím kurzu	15
2.6.15. Co absolventům chybělo nebo vadilo	15
2.6.16. Na koho se obrátit s žádostí o pomoc.....	15
2.6.17. Návrhy na zlepšení kurzu	15
2.7.18. Počet účastníků kurzu.....	16
2.8.19. Doplnující komentáře a připomínky ke kurzu.....	16
3. Závěr.....	17

1. Cíl analýzy

Cílem analýzy devítidenního kurzu pro začínající podnikatele, nezaměstnané či zájemce o zahájení podnikání a potřeb jeho účastníků bylo ověřit potřebná data pro optimální nastavení vzdělávacích aktivit projektu „ Podpora zaměstnanosti na venkově prostřednictvím poskytování mikropůjček a vzdělávání venkovského obyvatelstva“, jehož cílem je zvýšit možnosti zaměstnatelnosti venkovského obyvatelstva formou podpory podnikání a vzdělávacích aktivit. Projekt je rozdělen na dvě tématické části. Jednou částí jsou aktivity, které směřují k vytvoření nového systémového řešení, jež přispěje k řešení nezaměstnanosti na venkově – a to prostřednictvím úvěrového schématu pro podnikatele ve venkovských oblastech. Druhou tématickou částí projektu je nastavení a ověření optimálních vzdělávacích programů, které budou odrážet specifika venkova a podnikání v tomto prostoru – metodika vzdělávání začínajícím podnikatelům.

Tato analýza je zaměřena především na vzdělávací část. Ta byla nejdříve pilotně ověřována prostřednictvím kurzu „Vstup nezaměstnaných do podnikání“, který probíhal v Mikroregionu Moštěnka ve dnech 13. – 29. 6. 2006. V roce 2007, ve dnech 30. 10. – 1. 11. 2007, 6. – 8. 11. 2007 a 20. – 22. 11. 2007., se pak na území Mikroregionu Moštěnka uskutečnil následný devítidenní kurz pro začínající podnikatele, nezaměstnané či zájemce o podnikání. Data získaná z dotazníkového šetření v pilotním školení sloužila k zdokonalování obsahu kurzu a tyto informace byly využity při přípravě dalšího školícího programu v roce 2007. Následně bylo nutné ověřit, zda data získaná z pilotního školení opravdu přispěla k optimálnímu nastavení vzdělávacích aktivit projektu, a proto v rámci devítidenního kurzu pro začínající podnikatele, nezaměstnané či zájemce o podnikání proběhlo další dotazníkové šetření mezi účastníky tohoto kurzu.

Dotazník byl anonymní a takto byl i vyhodnocován.

2. Vyhodnocení školení a jeho srovnání s pilotním kurzem

2.1 Cíl analýzy školení

Cílem analýzy je získat názor školenců na devítidenní kurz pro začínající podnikatele, nezaměstnané či zájemce o podnikání, který proběhl ve dnech 30. 10. – 1. 11. 2007, 6. – 8. 11. 2007 a 20. – 22. 11. 2007. na území Mikroregionu Moštěnka. Prostřednictvím této analýzy má být zjištěn vztah mezi dopadem vzdělávacích aktivit pro nezaměstnané a specifickým venkovským prostředím a specifickými cílovými skupinami. Analýza je zaměřená na formulování návrhů a doporučení ke zkvalitnění školicího programu a ke zvýšení schopnosti reagovat na potřeby cílových skupin na venkově. Při vyhodnocování tohoto dotazníkového šetření se zaměříme také na jeho srovnání s pilotním školicím program, který proběhl na tomtéž území v roce 2006.

2.2 Cílové skupiny

V rámci vzdělávacího programu jsme se zaměřili na cílové skupiny:

- nezaměstnaní (ženy po návratu z rodičovské dovolené, absolventi, lidé ve věku 45 let a více)
- začínající podnikatelé
- zájemci o podnikání

Účastníci vzdělávacího programu spadali do všech výše uvedených cílových skupin.

2.3 Popis školení a sběr dat

Vzdělávací program probíhal v Mikroregionu Moštěnka, konkrétně na zámku v Dřevohosticích. Školení bylo určeno především pro nezaměstnané, dále pak pro začínající podnikatele a zájemce o podnikání. Úlohou školení bylo přispět k rozvoji podnikatelského prostředí na venkově, kde toto může přispět k řešení problematiky nezaměstnanosti. Cílem školení bylo poskytnout účastníkům kurzu možnost získat teoretické a praktické zkušenosti v následujících oblastech - vstup do podnikání, právní formy podnikání, obchodní právo, pracovní právo, marketingové nástroje v podnikání, podnikatelský záměr, realizace podnikatelského záměru, daně a odvody z podnikatelské činnosti, technické podmínky pro uvádění výrobků na trh, zákon na ochranu spotřebitele, export – import, řešení obchodních a majetkových sporů, podnikatelská informatika, programy podpory, příprava a zpracování žádosti, dotační management, účetnictví a daňová evidence.

Každý vyučovací den začínal v 9:00 hod. a končil ve 14:00 hod. Celkem byl rozsah kurzu vymezen 45 vyučovacími hodinami. Pro srovnání, pilotní kurz v roce 2006 měl rozsah 63 vyučovacích hodin a probíhal v tří denních blocích ve třech různých obcích – Beňov, Horní Moštěnice a Domaželice. Jelikož se nepotvrdila původní hypotéza pilotního kurzu o vhodnosti cirkulace míst školení, v následujícím kurzu v roce 2007 již školení probíhalo na jednom místě.

2.4 Popis účastníků školení

Účastníkem školení byl nezaměstnaný z Přerovska a Holešovska, který má trvalé bydliště na území MAS – Partnerství Moštěnka, kde je projekt realizován. Úvodního dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 10 respondentů (zájemců o kurz) z řad nezaměstnaných v evidenci Úřadů práce v Přerově a Holešově, začínajících podnikatelů a zájemců o podnikání. Druhého evaluačního dotazování se zúčastnili 4 respondenti (absolventi kurzu). Rozdíl mezi počtem zájemců a absolventů kurzu byl způsoben jeho dobrovolností. Díky tomu se vyselektovali vážní zájemci o kurz (4 účastníci), kteří kurz také úspěšně dokončili a získali osvědčení, a účastníci s menším zájmem o problematiku (6 účastníků).

Pokud budeme srovnávat pilotní vzdělávací kurz v roce 2006 a tento, úvodního dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 18 respondentů (zájemců o kurz) a druhého evaluačního dotazování se zúčastnilo 12 respondentů (absolventů kurzu). Nízký počet účastníků však není odrazem jeho nízké kvality, spíše svědčí o čím dál menším zájmu lidí o zahájení podnikatelské činnosti.

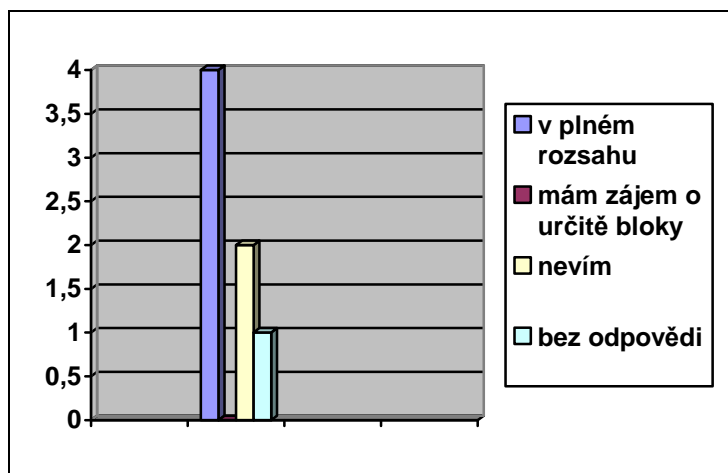
Zájem o kurz realizovaný v roce 2007 projevilo a úvodního školení se zúčastnilo celkem 6 žen a 4 muži. Školení nakonec absolvovaly převážně ženy (75%) – celkem 3 ženy a jeden muž. Pilotní školení v roce 2006 absolvovalo 11 žen a taktéž pouze jeden muž.

Na toto poměrně významné zastoupení jednoho pohlaví mělo jistě vliv mnoho faktorů, které však nelze interpretovat na základě sebraných dotazníků.

2.5 Vyhodnocení úvodních dotazníků

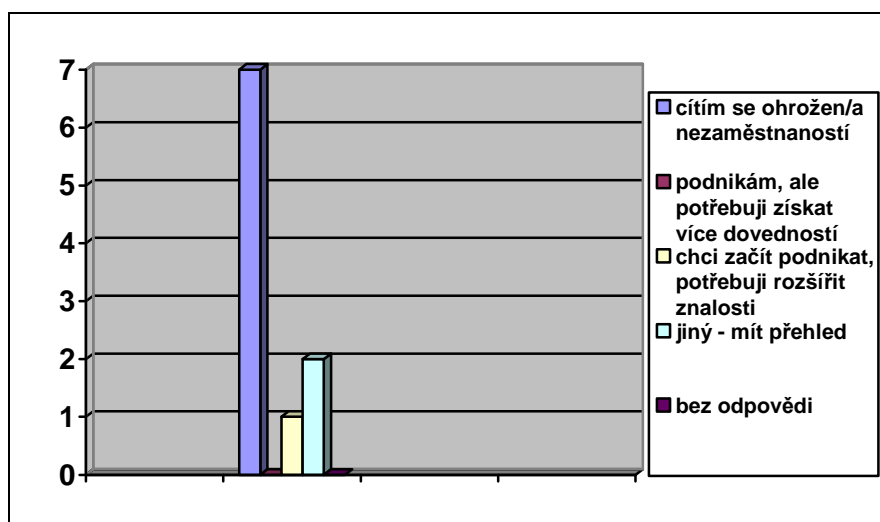
V úvodních dotaznících jsme chtěli zjistit od zájemců o školící program, zda mají zájem o celý blok kurzu. K dispozici měli program jednotlivých školení, místo a přesný čas konání jednotlivých bloků. Z 10 zájemců o školení odpověděli jen 4, že mají zájem zúčastnit se celého kurzu. Byli to ti účastníci, kteří od samého začátku projevovali opravdový zájem o zahájení podnikatelské činnosti.

Graf č. 1 Účast na kurzu - rozsah

Další otázkou, která nás zajímala před zahájením samotného kurzu, byl jejich důvod účasti na školení. Z předem předdefinovaných odpovědí nejvíce zájemců o školení odpovědělo, že se „cítí být ohrožen/a nezaměstnaností“. Tato odpověď byla nejčastější i u zájemců o pilotní školení v roce 2006.

Graf č. 2 Důvod účasti na kurzu

Poslední otázka vstupního dotazníku byla zaměřena na způsob získání informací o kurzu. Nejvíce zájemců o vzdělávací program získalo informace od manažerky mikroregionu. Všechny odpovědi jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

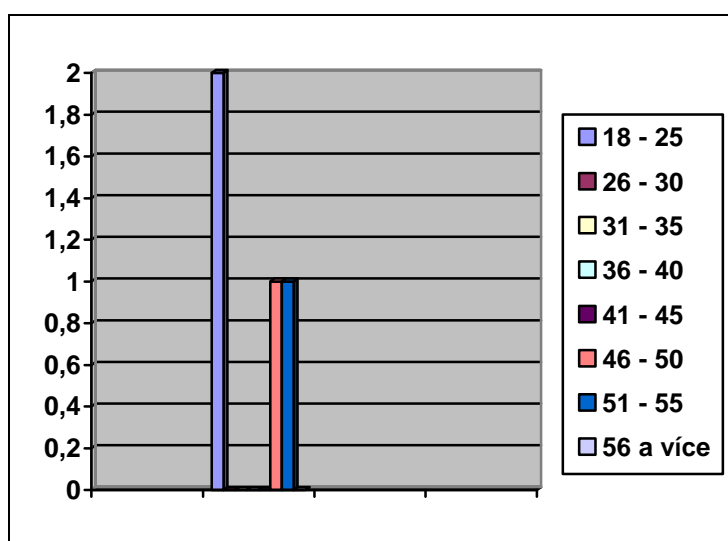
Kde jste se dozvěděli o kurzu?	
a) z novinového článku	2
b) z úřední desky obce	2
c) od konkrétní osoby, od koho	0
d) od manažerky mikroregionu	6
e) jiné.....	0

2.6 Vyhodnocení evaluačních dotazníků

2.6.1. Věková struktura

Z hlediska věku respondentů byli dva účastníci ve věku 19 let, další dva pak ve věku 49 a 52 let. Absolventy kurzu tedy můžeme rozdělit na skupinu absolventů a lidí v předdůchodovém věku. Věková struktura absolventů školení naznačuje, že zájem řešit situaci spojenou s nezaměstnaností prostřednictvím zahájení podnikatelské činnosti mají především absolventi bez praxe a lidé v předdůchodovém věku, kteří, ať už vzhledem ke svým pracovním zkušenostem nebo vyššímu věku, mají problém získat trvalý pracovní poměr. Totéž se prokázalo i v analýze pilotního školícího programu.

Graf č. 3 Věková struktura

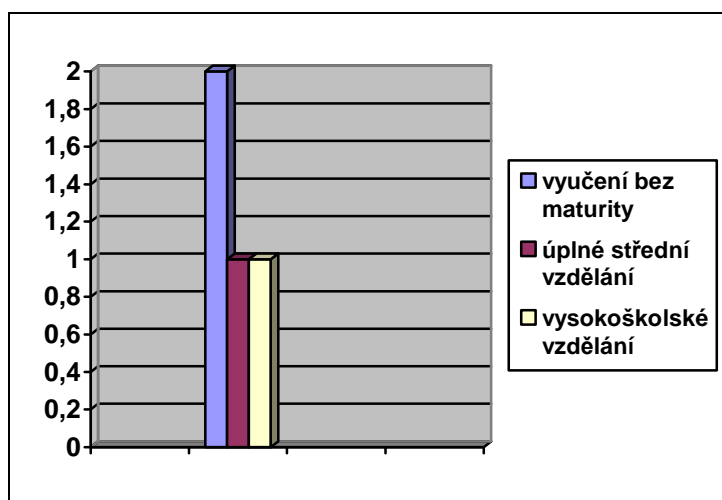

2.6.2. Vzdělanostní struktura

Pokud jde o vzdělání, polovina absolventů školení patří do vzdělanostní skupiny vyučení bez maturity. Ostatní absolventi školení mají úplné střední vzdělání (1) a vysokoškolské vzdělání (1).

V pilotním školícím programu vzdělanostní struktura účastníků naznačila, že v té době měli zájem o zahájení podnikání především lidé s vyšším vzdělání.

Graf č. 4 Vzdělanostní struktura

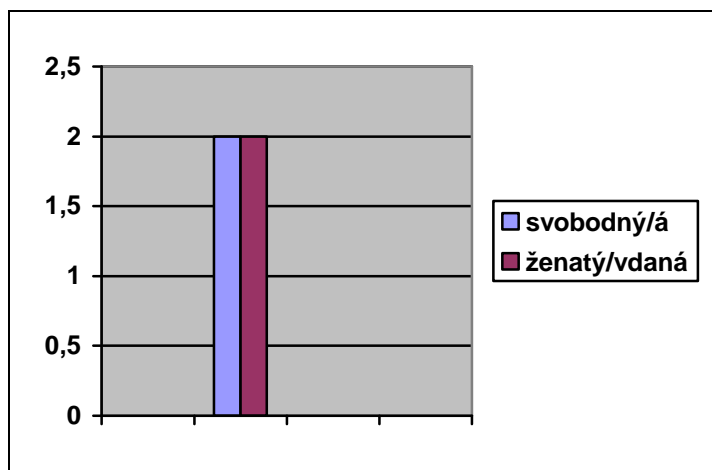

2.6.3. Rodinný stav

V dalších socio-demografických otázkách jsme se zajímali o rodinné zázemí respondentů. Co se týká rodinného stavu, polovina absolventů školení je vdaných a polovina je svobodných.

V případě pilotního vzdělávacího programu (2006), největší podíl respondentů byl ženatých či vdaných, dále následovala kategorie svobodných.

Graf č. 5 Rodinný stav

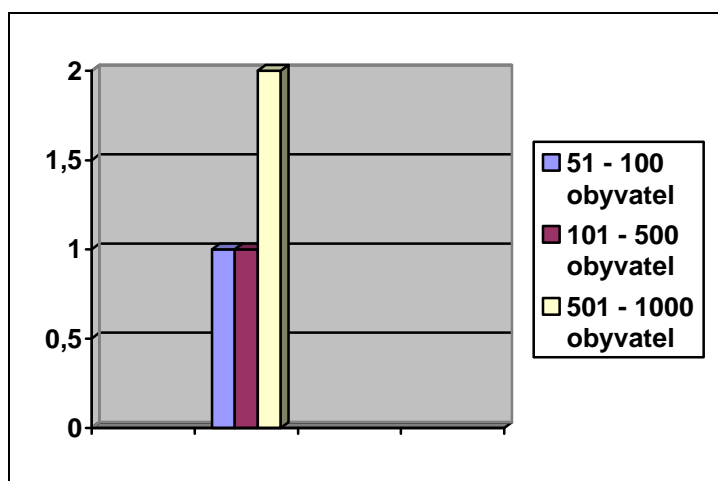

2.6.4. Velikost obce

Z hlediska optimálního nastavení kurzu pro venkovský prostor nás zajímala velikost obce, ze které účastníci pocházejí. 2 respondenti pochází z obce s počtem 501 – 1000 obyvatel, další z obce s počtem 101 – 500 obyvatel a poslední z obce s počtem 51 – 100 obyvatel.

V pilotním školení (2006) pocházelo nejvíce respondentů z obcí s méně než 1500 obyvateli.

Graf č. 6 Velikost obce

2.6.5. Největší důvody nezaměstnanosti v regionu

V úvodu dotazníku jsme se ptali absolventů kurzu na jejich názor na největší důvod nezaměstnanosti v regionu. Území MAS – Partnerství Moštěnka je vymezeno především Mikroregionem Moštěnka a Mikroregionem Holešovsko.

Největším důvodem je podle nich nedostatek pracovních příležitostí obecně, jako další důvod byla uvedena diskriminace obyvatel vzhledem k jejich věku.

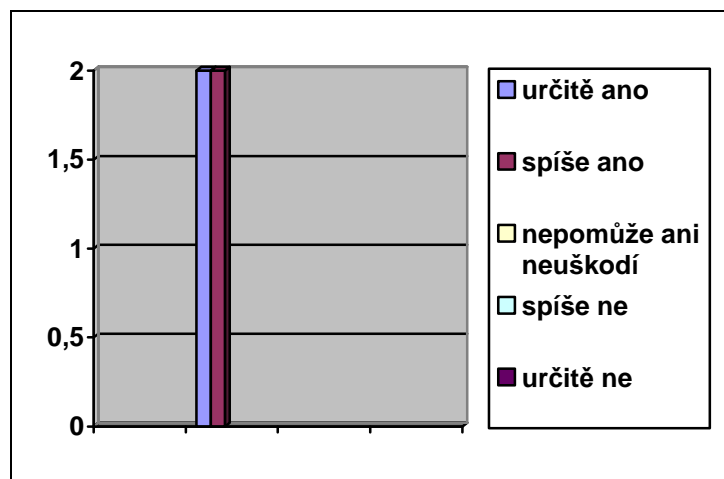
Totéž platí i v analýze pilotního vzdělávacího programu (2006).

2.6.6. Prospěšnost rekvalifikačních a vzdělávacích kurzů

Další otázka, která zjišťovala osobní názor účastníků, byla zaměřena na současnou nabídku vzdělávacích kurzů, školení a dalších aktivit.

Z výsledků je zřejmé, že všichni absolventi kurzu jsou přesvědčeni, že rekvalifikační a vzdělávací kurzy jsou důležité při hledání zaměstnání nebo k zahájení podnikání. Totéž se prokázalo i v analýze školícího programu z roku 2006.

Graf č. 7 Prospěšnost rekvalifikačních kurzů

2.6.7. Rozdíl v podnikání na venkově a ve městě

Následující otázka byla zaměřena na identifikaci rozdílů mezi venkovem a městem, především s ohledem na podnikání. Jednalo se o otevřenou otázku, která měla respondenty motivovat k formulování vlastních postřehů.

Z odpovědí respondentů je zřejmé, že si uvědomují rozdíl a rizika podnikání na venkově. Toto se potvrdilo také ve výzkumu z roku 2006.

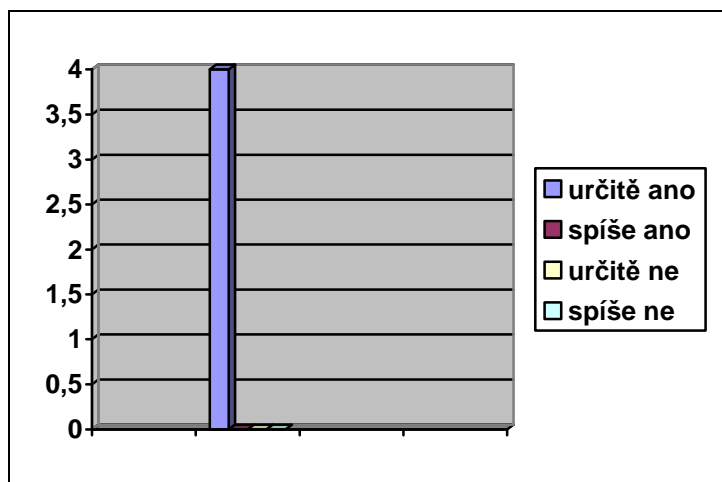
Další baterie otázek byla zaměřena na obsah kurzu a jeho organizační zázemí.

2.6.8. Spokojenost s lektory

Úvodní otázkou bylo zjištění spokojenosti s lektory, kteří vyučovali v průběhu školení. V rámci tohoto školení se vystřídal 2 lektori. Z hlediska celkové spokojenosti byli všichni absolventi spokojeni s projevem a přístupem lektorů.

V případě analýzy pilotního vzdělávacího programu bylo spokojeno s projevem a přístupem lektorů 86% absolventů.

Graf č. 8 Spokojenost s lektory

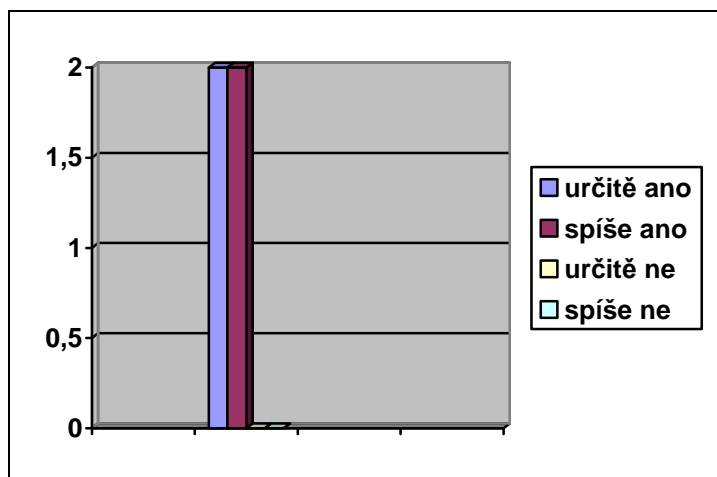
2.6.9. Naplnění očekávání spojených s kurzem

Důležitým faktorem z hlediska dalšího rozvoje kurzu je zpětná vazba, zda kurz splnil původní očekávání absolventů.

Z výsledků je zřejmé, že kurz všechny absolventy uspokojil. Neobjevily se žádné výtky.

Pro srovnání, s průběhem pilotního vzdělávacího programu v roce 2006 nebyli spokojeni 3 respondenti.

Graf č. 9 Splnil kurz Vaše očekávání

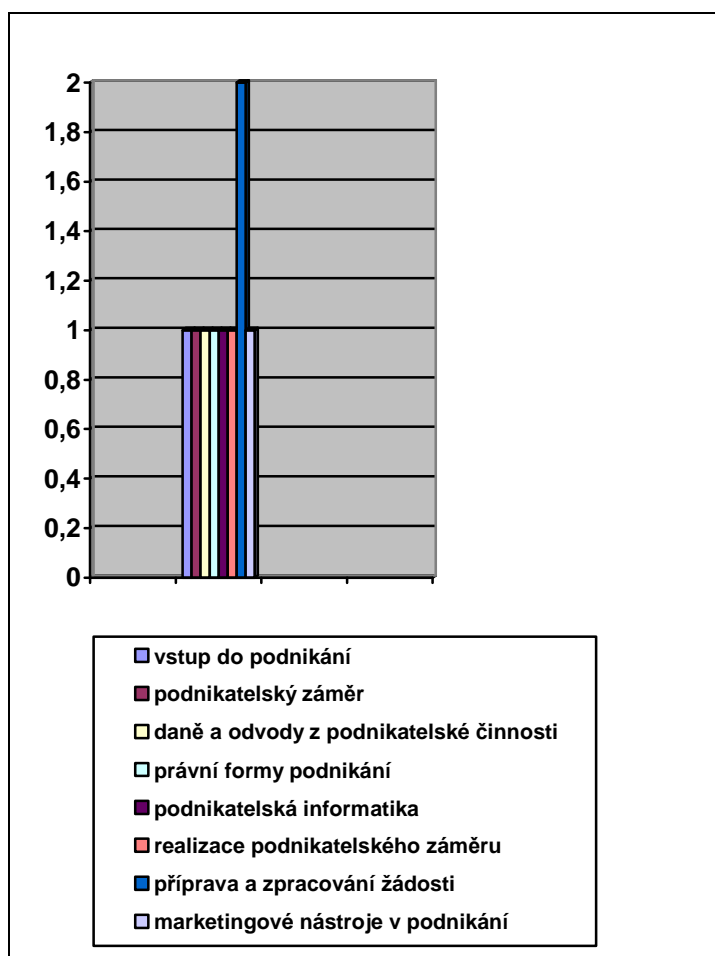
2.6.10. Nejvíce užitečné informace

Dále jsme zjišťovali názor absolventů kurzu na to, které školené oblasti považují pro zahájení podnikání nebo při hledání zaměstnání za nejdůležitější. Respondenti měli označit 3 nejdůležitější okruhy.

Z odpovědí je zřejmé, že za nejdůležitější považují respondenti informace spojené se vstupem do podnikání, dále informace zaměřené na podnikatelský záměr a jeho realizaci a informace týkající se přípravy a zpracování žádostí.

Z analýzy pilotního školení (2006) vyplynulo, že největší poptávka je po informacích týkajících se finančních zdrojů pro podporu podnikání a marketing.

Graf č. 10 Nejvíce důležité informace

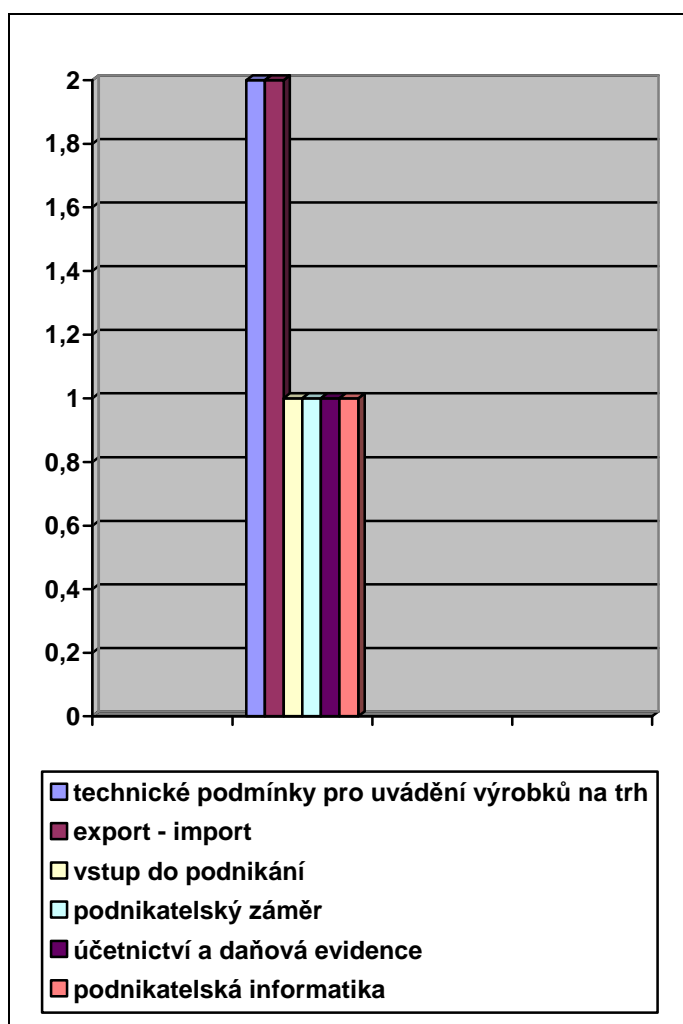

2.6.11. Nejméně důležité informace

Následující otázka byla směřována na zjištění názorů absolventů školení na to, které školené oblasti určitě při hledání zaměstnání nebo při zahájení podnikání nevyužijí. Dva respondenti považují za nejméně důležité informace týkající se technických podmínek pro uvádění výrobků na trh a importu – exportu. Jeden z respondentů na danou otázku neodpověděl.

V dotaznících z pilotního kurzu v roce 2006 byly jako nejčastější odpovědi uváděny: specifická oblast DPH, silniční daně a vybrané okruhy ze Zákoníku práce.

Graf č. 11 Nejméně důležité informace

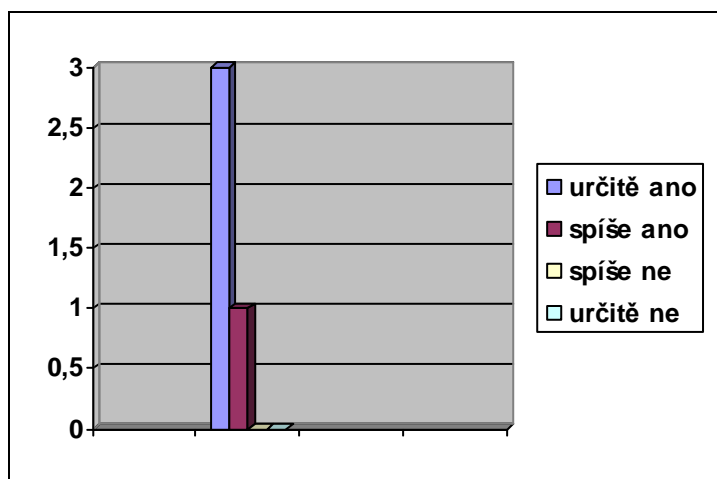
2.6.12. Spokojenost s rozsahem školení

Rozsah kurzu a spokojenost absolventů kurzu byla také zjišťována prostřednictvím otázky „Do jaké míry byly předložené informace dostatečně rozsáhlé a podrobné?“

Z odpovědí na tuto otázku vyplynula spokojenost absolventů kurzu s rozsahem a podrobností předložených informací.

Ve vyhodnocení pilotního školení (2006) bylo s rozsahem a podrobností kurzu spokojeno 66% respondentů.

Graf č. 12 Spokojenost s rozsahem školení

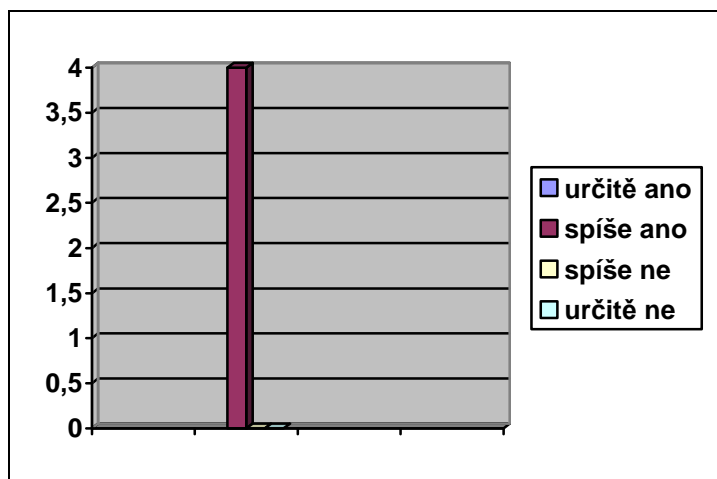
2.6.13. Důležité oblasti, které nebyly zmíněny

Na tuto otázku neodpověděl nikdo z dotazovaných.

2.6.14. Spokojenost s organizačním zázemím kurzu

Všichni absolventi kurzu projevili naprostou spokojenost s jeho organizačním zajištěním. Totéž platí i pro pilotní školení realizované v roce 2006.

Graf č. 13 Spokojenost s organizačním zázemím kurzu

2.6.15. Co absolventům chybělo nebo vadilo

Na tuto otázku neodpověděl nikdo z dotazovaných.

Naopak absolventi pilotního školení (2006) uváděli, že největším nedostatkem bylo střídání míst, kde školení probíhalo.

2.6.16. Na koho se obrátit s žádostí o pomoc

Na dotaz, na koho by se respondenti obrátili s žádostí o pomoc se zahájením podnikatelské činnosti, uvedly $\frac{3}{4}$ respondentů Hospodářskou komoru Přerov. Jeden respondent na danou otázku neodpověděl. Totéž platí i pro pilotní školení (2006).

2.6.17. Návrhy na zlepšení kurzu

Ani jeden z respondentů nevedl návrhy, jak kurz vylepšit. To jen potvrzuje jejich spokojenost s proběhlým školícím programem.

2.7.18. Počet účastníků kurzu

Všem absolventům kurzu vyhovoval počet jeho účastníků. Na dotaz, jaký je podle nich optimální počet účastníků kurzu, absolventi odpověděli, že do 10 účastníků.

Naproti tomu absolventi pilotního školení (2006) uváděli, že optimální počet je v rozmezí mezi 10 – 20 účastníky.

2.8.19. Doplnující komentáře a připomínky ke kurzu

Absolventi kurzu měli možnost uvést formou volné odpovědi další doplňující komentáře a připomínky ke kurzu. K tomuto se vyjádřil pouze jeden respondent a to takto: “se školením jsem spokojena“.

3. Závěr

Výstupy z obou dotazníkových šetření je nutné brát spíše jako doplnění budoucí mozaiky analýz vzdělávacích programů pro začínající podnikatele. Tento školicí program je postaven na výstupech z pilotního školení proběhlého v roce 2006, uskutečněného rovněž na území MAS – Partnerství Moštěnka a jejich ověření. V jednotlivých zkoumaných oblastech jsme proto uváděli i výstupy z pilotního školení a snažili jsme se o jejich srovnání s následným školením v roce 2007. Výsledky tohoto školení jsou dále využitelné pro další rozvoj kurzů pro začínající podnikatele ve venkovských oblastech.

Z celkového pohledu byli účastníci spokojeni jak se získanými informacemi, tak i s lektory, organizačním zajištěním a uvítali účast na takovém typu kurzu.